

Gruntovníj a doko-

naly Regiment / neb sprawa / y ak gedenkaždy
Człowiek wewszech wiecech zdrowij sive z Bo-
zij pomocy vmienijm wzdychy opatrówati / a
muoho tiezkych nemocy / y take niečasniú smrt
przedchazeri ma a muoze / skrze Jana Koppa
z Kaumentalu / sedmera swobodnych vmienij /
a w Lekarstwij Doktora / Rzymiskeho Wher-
skeho / a Czelkeho ic. Králegeho milosti žiwot
nijho Lekarze / w šest Dyalognow / a neb roz-
mliwanij porzadnie sepsaiij.

Handwritten note: ... b. 1594

Handwritten note: ...

Handwritten note: Sluzba

124
a/

Naipasniepštimu kni

žeti a panu/panu Ferdynandowi. Řzišskemu
Bherškemu/ a Češkemu ic. Krali/ geho Kra-
lovskec milosti ku poctivosti. Aginym
wssem obywarcluom Kralowstwij Češkeho/
tecz y przislussegicym ktemuz Kralowstwij ze-
mijm/ k užicku a k dobreemu.

Gruntownij a dokonaly Regiment/ neb zpra-
wa/ yak gedenkaždy Člowiek wewšlech wie-
cech zdrawij swe z Bozij pomocy umienim wz-
dycky opatrowati/ a umoho tiezkych nemocy
y take nečasni smrt przedchazeti ma a muoze

Skrze Brozenecho/ a wysoce učencho Jana
Koppa z Kaumentalu / sedmera swobodnych
umienij/ a w Učkarzstwij Doktora/ w Šlest
dyaloguw/ a neb šlestero rozmluwaniij pořad
nie seplany. A skrze Brozenecho Hynka
Krabice z Wajtmille w Češstini přeloženy.

Manly
Juncos
Epar.

grunto wněyſſy a ſwětleyſſy rozum / nežli wřech w kterýchž geſt (ačkoli s weli
 tů prácy) přeložen / k tomu podobně nacházyme / kterak náſs Řecſky Hypocras
 Galenus y gíných mnoho / lépe a rozſněgťj Řecſky gſů psali / nežli ſů ge nám /
 naučeněyſſy a obogťj řečťj naydoſpěleyſſy Doktore w Latínſkú rzeč wyložili.
 Třechy prawiti o Ariſtoteleſowi / Ptolomeowi / Awicēně / y gíných wſſech wy
 ložených knihach / oníchž wſſech gednoſtayná wypowěd a ōrtel geſt. A protož
 také žádný dťjw nebude / ſy pak wřechto mých knihach w wyložení Čjeſke rze
 čťj něco tmarěgťj znělo. A wſſak pto / geſtliže to s dobřj pilnoſtí rozwažowa
 ti budeſs / bez pochyby budeſs mocy ſobě z toho doſtí rozumu wyyti. A protož
 proſym / že to což ſem mohł / a očemž ſem gř ſtáro celé tři léta nemalu pracyměl
 a náklady wtraty wedł / a gíných mých pilných potřeb a žiwnoſtťj obmeſtľá
 nťj / pro twě dobré wěrně a pilně nelitowal / w dčcně přigmeſs / a mne opět ſobě
 poručena mťji budeſs. ¶ Pakliby ſe přihodilo / žeby někde w Tiſtčeni
 gedna a neb wťje Lítér přeloženo / a neb ſazenťm přehlednuto bylo / ačkoli
 wěť ſem toho / ſkrze ty kterťjz tomu rozuměgťj / na mnoho mťſtech oprawiti dal
 wſſak pto to byti nemůže aby někde / w tak dluhé wěcy něco málo přehlednu
 to nebylo / ale wſſak trwám / že dobrěmu wyrozuměni bez ſtody / a protož aby
 také y toho dobrotťjwě powážil / a poněwadžby na Wyrozuměni pochybnofť
 nebyla / že tomu kdoz geſt tyto Kněžy tiſtľ / zaſlé mťji nebudeſs / a Střjm buď
 pámu Bohu poručen.

ALTISSIMVS DE TER
 RA CREAVIT ME
 DICINAM ET
 VIR PRV

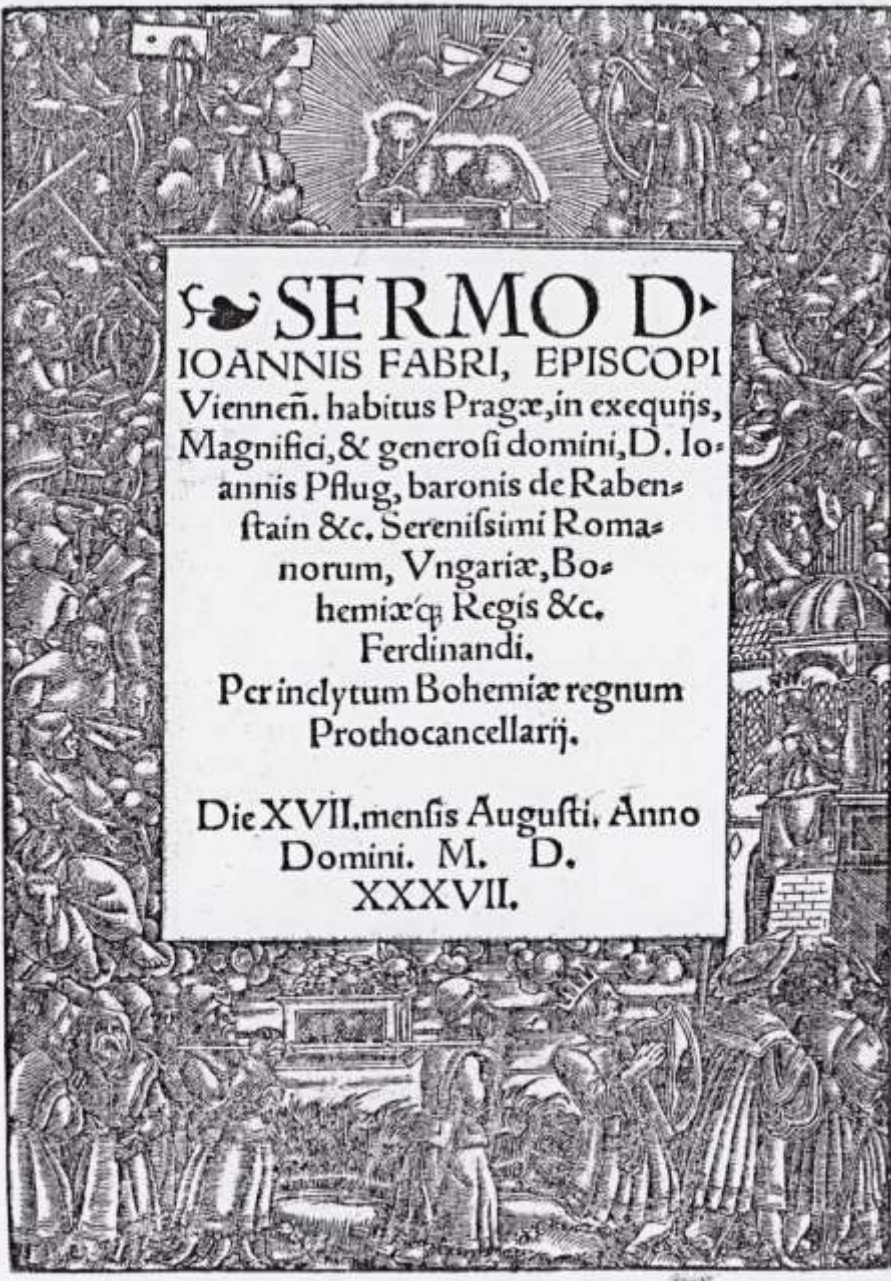
DENS NON AB
 HORREBIT
 ILLAM.

Ecleſiaſtici 38.

S M E A

Soli Deo laus & gloria.

1 5 3 6.

The entire page is framed by a detailed engraving of a funeral procession. At the top center, a figure, likely the deceased, is shown in a chariot or on a bier, surrounded by a radiant halo. Below this, a large group of people in 17th-century attire is depicted. Some carry large, decorated coffins on their shoulders, while others follow in a solemn procession. The scene is set outdoors with architectural elements like a dome visible in the background. The engraving is highly detailed, showing individual faces and intricate clothing.

✠ SERMO D.
IOANNIS FABRI, EPISCOPI
Viennē. habitus Pragæ, in exequijs,
Magnifici, & generosi domini, D. Io-
annis Pflug, baronis de Rabens-
stein &c. Serenissimi Roma-
norum, Vngariæ, Bos-
hemiæq; Regis &c.
Ferdinandi.
Per inclytum Bohemiæ regnum
Prothocancellarij.

Die XVII. mensis Augusti, Anno
Domini. M. D.
XXXVII.

SERMO
IOANNIS FABRI
Episcopi Viēnē, pro
foelici victōria, aduersus infideleis, habitus in sancta ecclesia Metropolitana Prageñ.

Anno à Christo nato
Ihesu.

M D XXXVII.

Quinta die Mensis Augusti.

Slabikárz Pre-
ces Totiz modlitby / a
ginj naboženstvoj počat-
kové / kterymž Křesťianské
dětj z mládí hned učeny
byti mají: Trogú řečj / La-
tinskú / Českú / y Německú /
pořadnie wytištěné.

M. D. XLI.

Ap ep ip qp yp op vp. Pa pe pé pi pte
 pij py po pu. Qua que qui quo quu. Ar
 ar ir it yr or vt. Ka re ri tij ty to ru. Arz
 erz izz ije yr of vt. Aza rze rzi rzi rzy rzo rzu.
 As es is ijs os us. Sa se si sje sij sy so su.
 As es is ijs os vs. Sa se si sje sij sy so su.
 At et it it yr or vt. Ta te ti tij ty to ru.
 At et it of vt. Tia ta tie ti tje tij ty to ru.
 Aw ew iw iwo yw ow vw. Wa we
 wie wé wi wj wy wo wu. Ar er ir or vt.
 Ka re ri ro ru. Arz iz ijs yz oz vz. Za ze zi
 zj zy zo zu. Az ez iz ijs yz of vz. Zia za zie
 ze zi zje zj zy zo zu. Ach ech ich ijch ych
 och vch. Cha che chi chj chy cho chu. Gda
 gde gdi gdo gdu. Gma gme gmi gmo
 gmu. Gsa gse gsy gso gsu. Pra p pre p pri
 p pro p pru. Et gest ge ge pa. Bl cl cl
 dl fl hl ml pl sl vl zl. Dr er dr fr hr kr
 me pr fr er wr zr zr pr.

Mistr Jan hns slozil.

a b c e d s e f
 a bade celee celedi dano bedicwiy ey ssa
 g h i l l
 earz genj gest hospodin ilij y kral lidu latan

m n o p r e
 mnoho miel nás nekdy on pokog rad rár
 dem slizil s flechétný cat telesný vřázał wes
 r epel z s
 lřost w sobě wiečnřil zany žiwotem chřie
 genj gest konec nekonečny/a počátek nepo
 caty/ráčil požehnati nawěky wěkuw Amen

¶ Oratio quam Christus discipu
 los orare docuit, scripta in
 Euangelio Matthei V.
 & Luce XI.
 capitibus.

PATER NOSTER
 qui es in Coelis, sanctifis
 cetur nomen tuum, Ad
 ueniat regnum tuum, Fi
 at voluntas tua, sicut in
 Caelo & in terra, Panem
 nostrum quotidianum da nobis hodie,
 & dimitte nobis debita nostra, sicut &
 nos dimittimus debitoribus nostris, Et
 ne nos inducas in temptationem, Sed lis
 bera nos a malo Amen.

**Slabikář Český/
a jiných náboženství počát-
kové : Kterýmžto věcem Dítě
Křesťanské hned zmladošti
včeny býti magij.**

*

10. D. XLVII.

ſſu. At et it ūt yt ot vt. Ta te ti tū ty
 to tu. Af ef if of vř uf. Tia ſa tie tē ti
 ſo tu. Aw ew iw ūw yw ow vw.
 Wa we wie wē wi wū wy wo wu.
 Ar er ir or ur. Ka ke ki ko ku. Az ez iz
 ūz yz ož vž. Za ze zy zo zu. Až ež iž ūž
 yž ož vž. Dia ſa že ži žū žo žu. Ach ech
 ich ūch ych och vch. Cha che chi chy
 cho chu. Gda gde gdi gdo gdu.
 Gma gme gmi gmo gmu. Gſa gſe
 gſy gſo gſu. Pra p̄/ pre p̄/ p̄ri p̄/ pro
 p̄. Geſt ḡt/ geho ge^o/ gemu ge^o/ p̄anu
 p̄a^o. Bl cl dl ſl hl ml pl ſt ſl ſl wl zl
 žl. Br dr fr hr kr mr pr ſr tr wr zr
 chrth k̄rth wrt ſmrt/ r̄c.

Adiſtr Jan Hus ſložil.

^b A ^c bu ^č de ^č le ^d ce ^o le ^o di ^o dá ^o no ^o de ^o dic
^c twū ^f ey ^g ſſa ^h r̄ař ⁱ genž ⁱ genž ⁱ ho ⁱ ſpo ⁱ din ⁱ
 A iij

2
1

DONA
TI ELEMENTA,
AD COLLATIO
nem Henrici Glareani,
vna cum traditione
Bohemica &
vulgari.

XLI.

I P

Abeceda Czeſka.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V X Y Z

ab cde f g h i k l m n o p q r s s t u v w x y z
a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u v w x y z
s s r r u v w x y z z z c h d k l s.

A be ce ce e je de die de ef ge ha i y ka el em en op
qu ce ce r z ef esse te tie v w ix oy zez je ze cha.

Ab eb ib sb yb ob vb. Ba be be be bie bi bi bo ba

Be ce ce ce ye oc ve. Ca ce ci cſ co cu. Ce ce ce ce

Da de di dſ dy do du. De ed id ſd yd od vd. Da

Ea fe fi fi fi fo fu. Ea ge gi gſ gy go gu. Ea

Ha he hi hſ hy ho hu. Ha ie is iſ iy io iu. Ha

Ja ke ki kſ ky ko ku. Ja le li lſ ly lo lu. Ja

Ma me mi mſ my mo mu. Ma ne ni nſ ny no nu.

Pa pe pi pſ py po pu. Pa re ri rſ ry ro ru. Pa

Se te ti tſ ty to tu. Se ve vi vſ vy vo vu. Se

Wa we wi wſ wy wo wu. Wa xe xi xſ xy xo xu.

Ya ze zi zſ zy zo zu. Ya ce ci cſ cy co cu. Ya

De ce de ce de die de ef ge ha i y ka el em en op

qu ce ce r z ef esse te tie v w ix oy zez je ze cha.

Ab eb eb sb yb ob vb. Ba be be be bie bi bi bo ba

Be ce ce ce ye oc ve. Ca ce ci cſ co cu. Ce ce ce ce

Da de di dſ dy do du. De ed id ſd yd od vd. Da

Ea fe fi fi fi fo fu. Ea ge gi gſ gy go gu. Ea

Ha he hi hſ hy ho hu. Ha ie is iſ iy io iu. Ha

Ja ke ki kſ ky ko ku. Ja le li lſ ly lo lu. Ja

Ma me mi mſ my mo mu. Ma ne ni nſ ny no nu.

Pa pe pi pſ py po pu. Pa re ri rſ ry ro ru. Pa

Se te ti tſ ty to tu. Se ve vi vſ vy vo vu. Se

Wa we wi wſ wy wo wu. Wa xe xi xſ xy xo xu.

Ya ze zi zſ zy zo zu. Ya ce ci cſ cy co cu. Ya

De ce de ce de die de ef ge ha i y ka el em en op

qu ce ce r z ef esse te tie v w ix oy zez je ze cha.

Ab eb eb sb yb ob vb. Ba be be be bie bi bi bo ba

Be ce ce ce ye oc ve. Ca ce ci cſ co cu. Ce ce ce ce

Da de di dſ dy do du. De ed id ſd yd od vd. Da

Ea fe fi fi fi fo fu. Ea ge gi gſ gy go gu. Ea

Ha he hi hſ hy ho hu. Ha ie is iſ iy io iu. Ha

Ja ke ki kſ ky ko ku. Ja le li lſ ly lo lu. Ja

Ma me mi mſ my mo mu. Ma ne ni nſ ny no nu.

Pa pe pi pſ py po pu. Pa re ri rſ ry ro ru. Pa

Se te ti tſ ty to tu. Se ve vi vſ vy vo vu. Se

Wa we wi wſ wy wo wu. Wa xe xi xſ xy xo xu.

Ya ze zi zſ zy zo zu. Ya ce ci cſ cy co cu. Ya

De ce de ce de die de ef ge ha i y ka el em en op

qu ce ce r z ef esse te tie v w ix oy zez je ze cha.

Stran ^{lell}

Artes oratio

^{folie} ^{gest?}

nis quot sunt

^{Os m.} ^{Artes?}

Octo. Quae?

Nomen: pronomine: Verbum:

adverbium: participium: con-

unctio: Praepositio: Interiec-

tio. Nomen quid est? Part-

oracionis cu casu corpus aut

ram: propriae communiterue

significans: propriae ut Ro-

ma Tyberis. Communiter ut

Urbs flumen. Domini quot

24

49

Casus
Sloves ja
nomen a
neb gme
no ma
casu gess
to verbu
a neb slo
wo tako
wch ne
ma hmos
tnost.
Jakodec
wo kam
Seka /
wec. Pa
fo duch/
Andel 64
bel.

VOCABV^s 466 LA RERVM.

DE DEO ET REBVS
caelestibus.

¶ O Bohu a o věcech Nebeských.

Von Gott vnd himlischen dingen.

D eus	Buoh	Gott	g m d 2
Deus pater.	Bůh otec	Gott der Vater	
Deus filius	Buoh Syn	Gott der Son	
Deus spiritus	Buoh duch s.	Got d heilige Geist	
Sancta trinit.	swatá trojice	Die heylige Treifal	
Divinitas	Bojstvá	Gotheit	g f d 3
Nomen	Bojstvá moc	Góeliche gwałt	g n
Angelus	Andiel	Engel	g m d 2
Archangelus	Archandiel	Erengel	g m d 2
Spiritus	Duch	Geist	g m d 4
Propheta	Profoš	Prophet	g m d 2
Prophetissa	Profošyné	Prophetin	g f d 2
Prophetia	Profošová	Weiffagnug	g f d 2
Apostolus	Postlaný	Gesandel	g m d 2
Evangelista	Ewandieliš	Ewangelist	g m d 2
Mundus	Swet	Welt	g m d 2
Coelum	Nebe	Himel	g n d 2
Planeta	planéta	Planet	g m d 2

3
LIBELLVS
SYNONYMO

RVMLATINORVM
VNA CVM VOCA-
BVLIS BOHE-
MICIS IVX-
TA SERI-
EM LI-
TE

RARVM ALPHABE-
TI DISPO-
SITIS. *Collinus (H.)*

Cum consensu Dominorum Admi-
nistratorum partis vtriusq; &
D. Capitanei Arcis Pra-
gensis. M. D. L I.

Excusum Pragæ in Officina Ioan-
nis Colubri. .

M. MAT:
THÆVS COLLINVS LE:
CTORIBVS.

Extant libri Synonymorum, pluribus
Qui res easdem uobus, Quiritium
Efferre lingua commode docent, quibus
Interpretatio additur Germanicæ.
Ex his ut unum quodpiam componerem
Volumen addita Bohemica phrasi,
Typographus rogabat. Ad cuius preces
Cum non liaret occupato plurimis
Laboribus mihi statim defendere,
Collegit ipse quæpiam Synonyma
In ordinem redacta, iuxta patriæ
Linguae Alphabetum, promptius Bohemica
Ut inuenire, quod uolet pubes, queat
Sermonis affectans Latini copiam.

Porro tametsi non sit ordo hic, quem probem:
Nam uerba uellem separatim tradere,
Rursusq; uox separatim nominum,
Opusq; lima sit locis in pluribus:
Industriam probo Typographi tamen
Volentis adiuuare sortem literas
Discernium bonas in ora patriæ.
Quos horar, ut legant libellum. Plurima

Difant

Disant & hinc, quæ scire laus est. Interim
Hæc ipsa cogitabit idem tersius,
Et aptiore lege quandoq; edere.

A
Nēfoli.

Quamuis, Quamq; Licit.
Etsi, Tametsi, Etiam si, ut.

Alē.

Sed, Verum. Verò, Ceterum.
Atvero, Atqui, Verumtamen. Sedenim.

Ast. Verum enim, Verū enimvero, Autem. Qui dem. Porro, Porro autem.

Alē wssak / Al wssak / proto / Wssak.

Tamen, Attamen. Verum tamen, Sed tamen. Nihilominus. Nihil sedus.

Alē otom nechē gē giš dosti.

Sed de his iam satis. Nil præterea. Hactenus dicta sufficiant. Non ultra, Non amplius, Hæc Satis, sua

pérque,

**Uno brj. ano brj ra-
dēgi / a'nadto wýso.**

Imo, Imo arte, Imo verò Imo enimvero, Idemvero etiam. Quin etiam, Quin potius, Quin imò, Imò etiam, atq; etiam. Ad hæc. Præterea. Ad hoc. In super, amplius.

Apatekār.

Aromatarius, Pharmacopola, Medicamentarius, Unguentarius, Herbarius, Seplasiarius, Myropola, Aromatopola, Odorarius, Pigmentarius.

Al protoš.

Quare, Quamobrem, Ig-
tur, Idco, Ergo, Idarco,
Quappter, Quas ob res.
Eam ob rem, Ea de re, Ex
co, Proppterea, Qua de re.

A ij itaq;

NOVITIO LITERARVM
TYRONI.

IOANNES RODERICVS.

Qui cupis Ausonij vocem variare figuris,
Et bene Romano iungere Bœna sono,
Hunc, monco, paruum meraris, tyro, libellum,
Qui uelut ad Latium pollicia monstrat iter.
Illius auspicio: nam docta synonyma rerum
Continet: id credas, tu quoq; doctus eris.

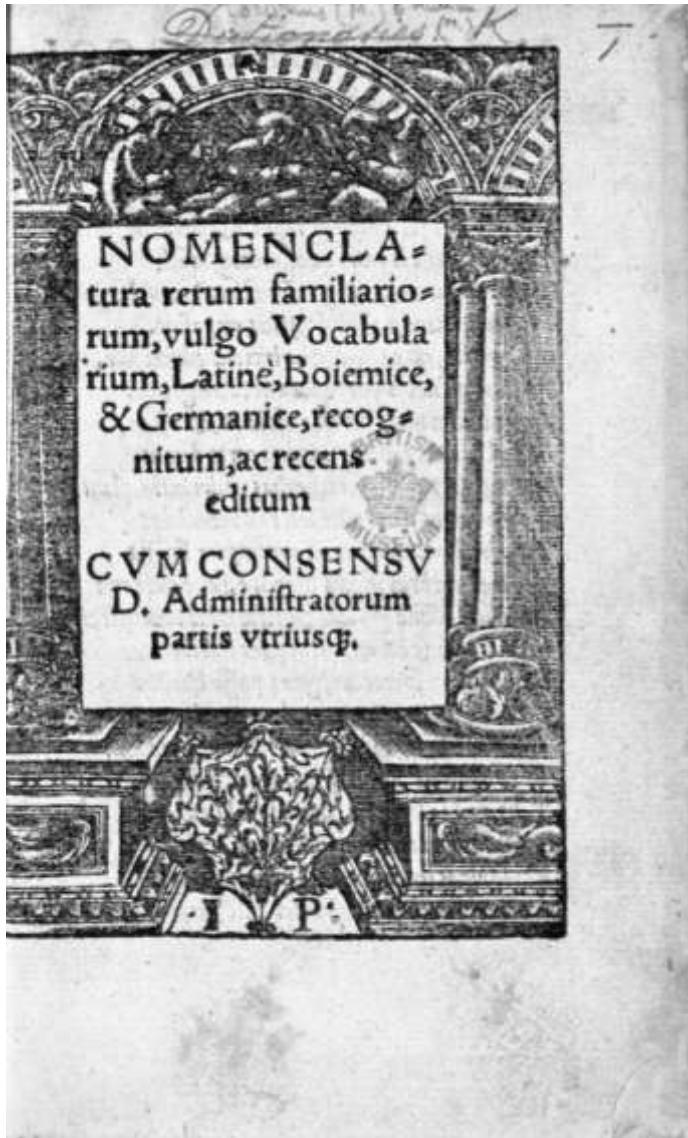
IOANNES ORPHEVS.

Non in tot species mutari Prothea dicas,
Quot verti possunt uerba Latina modis.
Hæc ita, Bœne puer, paruo congesta libello
Cum uerbu lingue, sint tibi grata, tue.

IOANNES SSENTYGAR.

Non tam multifonans potest Aedon
In syluis uarium melos æere,
Dum uernas zephyrus serenat auræ:
Quam casti poterit puer labelli
Vnam dicere nulle rem figuris
Hoc tantum exiguo libro parato.

NOMENCLA-
tura rerum familiario-
rum, vulgo Vocabula-
rium, Latinè, Boiemice,
& Germanice, recog-
nitum, ac recens-
editum

CVM CONSENSV
D. Administratorum
partis vtriusq.

I. P.

M. MATTHAEVS COL
linus à Choterina Lectorib. S.

A Ut nihil, aut homines non multum scire, celebrant
Socraticæ dictum secula multa Scholæ.
Hoc ego non solis diuinis rebus adapto,
In quibus est ratio cæca, videtq; nihil;
Sed magis humanas ad res accommodo, quales
Omnipotens nostris sensibus exposuit.
Que mare, que tellus, que lucidus educat ær,
Illorum nobis pars quota nota, rogo, est:
Non tantum vires rerum nescimus, & usum,
Sed nec eis hebetes nomina certa damus.
Quot pisces, quot aues, herbas, animantia, plantas
Possimus haud vllis dicere nominibus?
Ac, non in Latia tantum contingere lingua
Has tenebras nostro tempore, sepe queror:
Sed, quod adhuc grauius mentem mihi concutit, isto
In sermone etiam, quem puer imberans,
Nemo igitur speret, vulgares posse libellos
Cunctarum rerum nomina concipere:
Quædam duntaxat rudiora vocabula tradunt
Pro pueris, ne nil hi quoq; scire queant.
Talis & hic liber est, quem sedula cura Cutheni,
Et meæ correctum sollicitudo dedit.
Teutonice as sedenim voces omnifimus isto
Excusas, fuerant qualiter antè, modo.

VOCABVLA RERVM.

De Deo, Cælo, & Temporibus.

○ Bohm/ Nobi/ a Czasych.

Von Gott/Himmel/vnd den zeytern.

Deus	Bogh	Gott:
Pater	Otec	vater
Filius	Syn	Sohn
Spiritus Sæctus	Duch Swaty	Geyst Heylig
Divinitas	Bozstwå	Gottheyt
Datus	Idem	
Numen	Idem	(tigkeit)
Sæcta Trinitas	Swatå trogice	die heilige dreifal
Jesus	Spasitel	Seligmacher
Christus	Pomazaný	Gesalbter
Redemptor	Wykupitel	Erlöser
Angelus	Anděl/giåf posel	Engel
Propheta	Prorok	Ein Prophet
Prophetissa	Prorokynce	Ein prophetin
Apostolus	Apostol/Legat	Ein gesandter
Mundus	Swiet	Welt
Coelum	Nebe	Himmel
Stella	Zwiesda	Stern
Sol	Slunce	Sonn
Luna	Miesy	Mon
Lux	Swietlo	Licht

continet 4720. oia, estq; maxima apud Ebr. eos mensura

Batus liquidorum mensura, decima pars Homer, continet oia 472. ut ephi in aridis. Sextarios uero 72. ut testatur Iosephus lib. 8. Cap. 2.

Idem Iosephus lib. 15. Capite 11. dicit Corum continere medimnos Atticos decem. Quod magis conuenit, quam quod idem autor dicit li. 3. circa finem, Corum habere medimnos atticos 41. quem locum mendosum esse arbitror.

Medimnus Atticus autem continet 72. sextarios. Ergo equatur sere mensura ephi.

**Wytišcieno w Starém Mě
stie Pražském / Tu sobotu po bož
žijm w Staupenij. V Jana
Bancora. Léta pánie
1555.**

2

ELEMENTA

RIVS LIBELLVS IN LIN.

gua Latina & Boiémica pro
nouellis Scholafticis.

**Knijzka začátku w jazyz
ku Latinském a Cžeském pro
nowé žiácky.**

Adiectæ sunt etiam pleræq; cantio
unculæ sacræ.

Item leges quedam pro Scho
la priuata &c.

M. Matthæus Collinus & Chotes
rina Pueris.

*Hæc mox nutricis semotus ab ubere discat,
Parua licet specie, re tamen ampla, Puer.
Minc Elementorumq; notas, normamq; legendi
Våliter Sancta cum pietate petat.*

Cum consensu & approbatione D. Administratorum
Partis vtriusq; nec nõ Domini Capitani Arcis Pragësis

Abeceda Czeſká.

Verſalnij Litery.

ABCDEF GHIJKL MN
OPQRSTVW X Y Z.

Malé a neſ textornij Litery.

ab c d e f ſ g h i k l m n o p q r ſ
s ſ ſ ſ t v u w x y z.

Combinatio Literarum.

Ab	eb	ib	ob	ub
Ba	be	bi	bo	bu
Ac	ec	ic	oc	uc
Ca	ce	ci	co	cu
Ad	ed	id	od	ud
Da	de	di	do	du
Af	ef	if	of	uf
		A	iij	

CALENDÆ

RIVM NOVVM RHYTHMICIS SENTENTIIS APPOSITE AD VNUMQUODQ; TEMPUS VEL FESTUM ACCOMMODATIS CONCINNATŪ, IN QUO PRÆTER FESTA SOLENNIORA, SOLIS QUOQ; IN SIGNA CŒLESTIA INTROITUS CUM EQUINOCTIJS AC SOLSTITIJS EXPRIMUNTUR: NOBILIBUS IUXTA, AC BONÆ INDOLIS PVERIS, IULIO DE GALIIS TRIDENTINO, & ADAMO LEONORO A CAUBA PRAGENO, ADSCRIPTUM À
Georgio Handſchio Lippenſe.

IANVARIVS.

CIR cum ci fo dant MA gi
Do na, A qua tor ua gi
So lis AN num au ſpi catur
Sa cris PAV lus i ni ti a tur.

FEBRVARIVS.

Se PVR gat vir go DO ra
Sol PIS ces ſi ne mo ra

4
PVERILIVM
COLLOQUIORVMFOR
MVLAE, LATINA, BOHE-
mica, & Germanica Lingua breuissi-
me conscriptæ, primis Tyronibus
accommodatissimæ, nunc rursus
nouiter recognitæ.

ANNO D. M. D. LVII.

IOANNES
VOPATOVINVS.

*Hæc Romane puer, Germane huc, atq; Boheme.
Hæc sint eloquij semina prima tui.*

Seb: Hey: ad nasutum Lectorem, *K*

*Consultum pueris uolumus, nasute, ualeto.
Queritur his fructus, gloria nulla mihi.*

M: MATTHAEVS COLLI
NVS LECTORI.

Qui liber excusus non sepe sit, ascribit istum.
Quidam esse correctissimum.
Ac vere hoc dictum, probat experientia, Lector
Nec id negabit diligens.
Nam liber omnis eo propè nunc mendosior exit,
Quo sepius recuditur.
Idq; magis verum est in libris, patria prelo
Quos nostra publicat suo.
Causas non dico, factum detestor, & egrè
Hanc negligentiam fero.
Hinc mihi surget amor, puerorum scilicet ergò,
Ceteros libros recudere.
In quos etiam mihi ponitur iste Sebaldi
Libellus utilisimus.
In quo, cognoscat lector non Barbarus à me
Quid sit, vel haud sit prestituri.
Orthographa arte testabitur arte libellum
Constare, damnet cetera.
Multa phrasi quoniam Latine hic donantur, ab ore
Que desident Bohemico:
Que tamen haud libuit mutare, Bohemica propar
Pubem volentem discere.

SALVTATIO MATVTINA

Pozdraweniš gittniš. Der morgen grus.

¶ Dialogus Primus.

Rozmlawániš Prvníš/ Die erste red.

Andreas & Baltasar colloquuntur.

Wondreš a Baltasar rozmlawaniš. Der An-
dres vnd Balthasar redas mit einander.

A Bonum mane.

Dobre gštro.

B Faxit Deus.

Deyj to Buoh.

Geb es Gott.

A Sit felix huius diei exortus.

Deyj pán Buoh dobre gštro.

Gott gib dir ein gutten morgen.

B Nec sit tibi infelix.

Deyj to Buoh y s tebau.

Er sei dir auch nit vnglückselig.

A Det tibi Deus bonum diem.

Deyj toble pán Buoh dobrý den.

Gott geb dir ein gúten tag.

B Et tibi.

Y s tebau. Vnd dir auch.

A Bonus dies.

Dobry den.

Ein gúten tag.

B Deo gratia.

Dy zdráw byl. Gott sey danck.

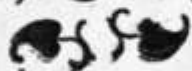
A ij

FORMVLAE EXITVM B

• Schola petentium.

Obseruāde Praeceptor peto veniā exeundi.	}	Domum.	}	Papyrum,
		in hortum,		Atramētū,
		Cacatum.		Pennas.
		mictū, vel		Fila.
		sic; ad leuā ^{Em} dam aluū: ^{ptū}		Cretram,
Ad exones	Acum.			
randā velis	Panem.			
cam.	Caseum.			
&c.	Cereuisiā,			

Spowolenjm Panuow Ad
 ministratoruow zc. y Pana Heyo
 tmana Hradu Pražského. Wytis
 škens w Starém Miestie Praž
 škém / skrze Jana Hada Kan
 tora. Léta Pánie Tisíc
 ho / Pietistého / Pades
 átého Sedmého,

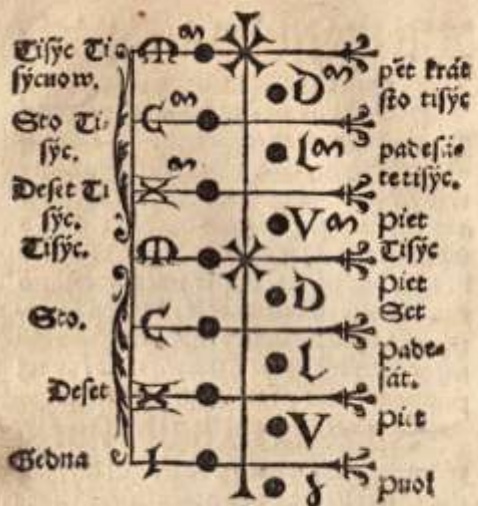

Knižka / v níž ob

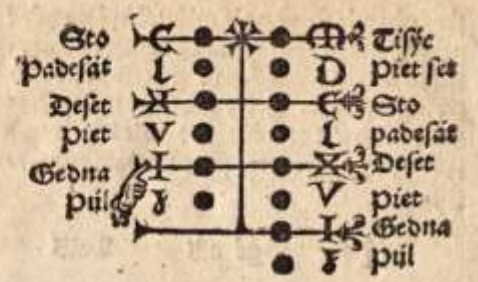
sahugů se začátkové umění Arithmetyc
ského / co gest počtů na Cýffry neb liny
poznání / pro pacholátka a Lidi kupec
ké. Sebraná od Mistra Gířka M.
Kuláše Brněnského / w Starém
Městě Pražském w Domu od
starodávna řečeném v
Tavlu Bydlořického

Lecha. Pamie. 1 5 6 7.

Prítom aby znal/ Na
 kterúkoli Liný přst wložis/ ta liný zname
 ná toliko gednu/spacium podnij puol/ na
 dnij pēt / liný druhá defec/třetíj weyis sto
 tč. A kdyz přst wodundás přyc / tehdy z
 naménagij wjcz/tabule tato
 otom vřazuje

Additio Summowanij

Summowati gest gednu sumu k druhé po
 ložit/a nebo rozličné a mnohé mince / do
 gedné sumy wznésti / rovně jako bych byl
 přigal a nebo wydal / jakž tuto dole se po
 kládá.

1 3 2	} 16	1 0	} 2		
2 4 3		1 5		} 3	
3 5 4		1 9			} 4
4 6 5		2 5			

Toho a téhož podobné wydáníj děley tak
 to/Děley sobě Liný rozdišně / polož kopy
 obzvoláštěnē/ grosse obzvoláštěnē / penijze
 wisse obzvoláštěnē / tak aby každá Mince
 swé

- 1 přibey/ 1 . k 2 4. wčinij / 2 5 .
- 4 wod toho počtu hod přyc 1 . Zuó
- 8 stane / 2 4. Tiemí Medny .
- 1 2 bude 1 2. Multiplicuog Sedmi kre
- 1 6 rež wyslyz Progresi mýsta / wči
- 2 0 nij/ 8 4. Ením přibey tu gednu/
- 2 4. kteražis přwé byl přyc hodil / přijg
 beč facit/ totičto/ 8 5 .

Progresio Geometrica.

Ta Progresy na horu roste w rovné
 proporecy/jakožto in Dupla.

Tripla/Quadrupla.

Kdyby takowé progresy Summu/
 royakē/ koli proporecy poznati chēd/ mul
 tiplicuog poslednj počet té progresy/tjns
 počtem odkud se ta proporecy gmenuge/ya
 ko dupla strze 2 Tripla strze 3/Quadrupla
 strze 4:č.

To wdelage/odwrs od productu přwnij
 počet té progresy/potom to facit Diui
 duoy (krom duplam proportioem) tijn
 počtem odkud ta proporecio Gméno má/
 jako tripla mýně gedné strze 2 Quadrupla
 strze

strze tři/quintupla strze 4/ ič product vřá
 jet Summu té proporecy. Dvplá.

Kterdo chce dobrému přiteli Kuon
 sšenkowati tijnco spušobem/ aby mu to
 liko hřebčijky křecymij podkrowy saw přibi
 ty zaplatil/ a tak aby mu dal za přwnij hře
 byč 1 š. maley/za druhé 2 š./za třetij 4 š/
 a tak dále za každé hřebčij gestčē tolik až
 k poslednjmu/gest otážka/co přijgde za ty
 hřebčijky/a každá podkrowa gest přibitá še
 stní hřebčijky/facit/3 9 9 4 5 š 22 gr alb
 3 š alb 1 š. maley.

G ij Stogj

Dieley takto.

1	3
	9
	27
	81
	243
	729
2	187
6	561
18	683
54	9049
162	77147
486	531441
1458	594323
4374	4782969
13122	4348907
37854	43046721
109002	29140163
307006	387420489
859018	162261467
2385051	3486784401
6545139	10460353203

Sub/

Dieley takto / multiplicuog

poslednj Summu / tym počtem odkud se
 ta proporecy gmenuge / jako žto Tripla strze
 3. bude 10460353203 / subtrahug od
 nich prvny počet / té progresy / totizto 1
 co zuostane / diuiduy tym počtem odkud
 ta proporecy gmeno má / jako tripla myně
 gedné / totizto 2 bude 5230176601 &
 malý / dieley strze 2 na & alb / bude
 2615088300 & alb / dieley ge strze 7 na
 gr alb. bude 373584042 / gr alb / dieley
 strze 30 na Kopy / bude 12452801 sf
 miss / Dieley Kopy na Tunny Zlaty / strze
 100000 bude 124 Tunny Zlata / a
 52801 sf / 12 gr alb / 6 & alb / 1 & maley.
 G v Quadrupla

Regula falsi gest / když

dva sfalesnj a nepravij počty se postar
 vugij / 3 kterychz pravoy počet wygde / A
 tato regule rozdelij se na tri částky.

Prvny Částka.

Prvny Částka gest / Když se postavugi
 dva nepravij falesnj počtowe / tak že v
 každém něco zbývá nad pravau gmeno
 wanau Summu / tehdy se vobnůma ta men
 šij pozůstala věc / od větší pozůstale / A
 zbytek gest Divisor.

Exemplum.

Jsem geden chce koupiti 3a. 4 o. gr alb /
 trogich živočichu / jako žto husy / Zvčar / a
 holuby / též na počtu 3a. 40 / a prodava se
 genu gedna hus 3a. 2 gr alb / 1 Kuře 3a. 1.
 gr alb. a. 2. holuby 3a. 1. gr alb / gest otážka
 kolik každého živočichu koupiti má.

Postav žeby vzal:

17 17 17

a b. d. l. w. e. m. u. y. c. w. i. c. h. e. n. e. m. u. M. l. a. d. e. n. e. y. k. n. a.
 p. r. a. w. e. n. y. p. o. r. a. n. e. y. / z. d. a. l. o. l. i. b. y. s. e. p. a. k. k. o. m. u.
 e. o. w. n. y. w. l. r. a. c. e. n. o. b. y. t. i. / m. u. z. e. k. a. z. d. y. r. o. z. u. m. n. y.
 w. g. i. n. y. c. h. k. n. i. c. h. a. c. o. m. y. s. o. b. d. l. i. s. s. i. j. e. w. y.
 h. l. e. d. a. w. a. t. i. / M. u. t. p. a. k. n. a. t. e. r. r. e. a. b. p. o. t. u. d. e.
 n. a. l. e. k. i. t. e. b. y. l. o. / k. w. z. d. e. l. a. n. y. m. e. s. t. o. l. y. / z. a. d. o. s. t. i.
 m. s. e. w. i. d. e. l. o. / z. a. c. a. t. y. t. o. l. i. k. o. w. n. i. e. n. y. A. r. y. t. s.
 h. m. e. r. y. c. k. e. b. o. w. t. u. r. o. K. n. y. s. t. u. k. r. a. t. c. e. p. o. l. o. z. i. t. i.
 a. g. i. r. o. z. l. i. c. h. e. n. e. m. i. a. s. n. a. d. n. e. y. m. i. E. r. e. m. p. l. i.
 w. y. s. w. e. t. l. i. t. i. p. r. o. s. n. a. d. n. e. y. s. s. i. w. y. r. o. z. u. m. e. n. y.
 / a. l. e. d. e. y. s. s. i. j. n. a. u. c. e. n. y. a. p. o. c. h. o. p. n. o. s. t.

~:~

W y. t. i. s. t. e. n. o. w. S. l. a. w. u. e. m. S. t. a. r. e. m. M. i. e. s. t. e.
 P. r. a. z. i. s. k. e. m. / v. J. a. n. a. S. a. d. a. K. a. n. t. o. r. a.

w.

s.

Handwritten scribble

Handwritten notes and scribbles below the illustration.

CECHIVS. D. BOHOEMIAE .I.

I llyrico profugus primum dat iura Bohemis
 Cechius, hinc nomen gens trahit illa suam:
 CROCCVS BO: DVX. II.

Morte Ducis patris varij exceperet tumultus,
 Quos auferens genio Crocce benigne tuos:

LYBVSSA PRINCEPS.

Filia dein regimen populi capit acta fauore.
 Qua duce Praga recens condita nomen habet:
 PRIMISLAVS .D. BO: III.

Mox rude foemineas vulgus dum tenuit habenas.
 Agricolar' subdit colla superba viro: **B**

GEORGIVS BO. REX: XVI.

Fortis & invictus, nulliq; Georgius asper,
Prælia multa cæcis cõmoda multa tulit:
VLADISLAVS. II. B: R: XVII.

Hunc sequitur longa Vladislavus pace secundus,
Qui fera bella adimens, aurea sæcla dedit:

LVDOVICVS B: R: XVIII.

Antedem Ludouice capis Diadema paternum,
Victus ab hoste Geta concidis antedem:
FERDINANDVS CAES: AVG: B: R: XIX

Arma para, cõpescit Getas Ferdnãde superbos.
Te Duce fata canunt aurea sæcla foret:

Sortem quæ virtute venit ratione gubernat
Perpetuo stabilem si cupis esse Deam:

Non auus, aut proauus nobis sua stemmata liquit,
Nec quocumque sunt auro hæc turpiter æpta graui:
Ferre decus magnum est maiorum parta labore
Stemmata? Maius at est arte parasse sua:
Sed noua nobilitas friget? Veterascere virtus
Nescit: At omne recens non caret inuidia?
Quæ dedit Augusti fauor, & clementia Regis
Nulla dehinc nobis auferet inuidia:

I
DE REBUS SACRA:
TISSIMI CAESARIS KAROLI HVIVS NOMI

NIS QVINTI. Fœlicissime gestis, iisdemq; pluribus
merito, optimoq; iure æternis Annalium
monumentis celebrari dignis.

II
AD CHRISTI FIDELES, Cum primis Tyrannidi Turca-
rum subiectos, animi pietate Christiãna calentis consolatio,
breuis quidem atq; pia, tempestiuq; adhortatio, & perquam
necessaria.

III
LAMENTVM, Gloriosæ memoriæ, D:D: ANNAE, Ro-
manorũ vngarię, Boemięq; per Dei gratiã, REGINAE &c.
dum viueret apud omnes Regnorũ Ordines, tam gratiosę
q; maxime, in eorum æterna memoria futuræ.

III
INSUPER AD ILLVSTRISSIMOS REGVLOS NO-
STROS, Vngarię, Boemięq; Regnorũ, quin & Clarissimę
Austriacę domus HEREDES, D:D: MAXIMILIANVM,
& FERDINAMDVM Fratres, De obitu SERENISSIMÆ,
gloriosæ, memorię Polonorum REGINAE:
D:D: ELISABETHAE, eorundem so-
roris longe charissimę, lamentũ.

V
Præterea nõnulla hoc circa alia, lectu non indigna, SIMO-
NIS VILLATICI, Capellæ Omnium Sanctorum in
arce Pragensi, PRAEPOSITI.

BIBLIOTHECA AVGVSTINIANA
PRAGAE
AD DIVVM THOMAM
APOSTOLVM